

Prof. dr. Slobodan Lang

Rođen 1945. godine u Zagrebu, a porijeklom iz ugledne hrvatske židovske obitelji, s korijenima u Vinkovcima, s djedom, odvjetnikom i predsjednikom židovske općine Ignjatom i ocem, ekonomistom i pravnikom Rikardom, osnivačem Katedre političke ekonomije na zagrebačkom Pravnom fakultetu, Slobodan je krenuo drugim putem pa je umjesto prava odabrao medicinu. Poslije diplome specijalizirao je socijalnu medicinu. Bio je predavač na Školi narodnog zdravlja Dr. Andrija Štampar, Medicinskom fakultetu u Mostaru, čije je osnivanje inicirao te kao gostujući profesor na Harvard University u SAD-u. Bio je i član uredništva časopisa Croatian Medical Journal, a osnovao je i uređivao Hrvatski časopis za javno zdravstvo. Dao je inicijativu i organizirao Prvi hrvatski kongres preventivne medicine. Bio je i član Kraljevskog liječničkog društva za javno zdravstvo u Velikoj Britaniji i drugih uglednih liječničkih udruženja u inozemstvu, a kod nas predsjednik Hrvatskog društva za javno zdravstvo te predsjednik Hrvatske mreže zdravih gradova. Osim navedenog bio je pokretač i sveobuhvatne

akcije u nas na poučavanju građana o opasnostima AIDS-a, netom se bolest pojavila. Objavio je više od 200 stručnih i znanstvenih radova te nekoliko knjiga.

Od studentskih se dana bavio govorništvom i pobjeđivao na natjecanjima govornika, a zatim i politikom, pa je svojevremeno predložen za prvog studenta- prorektora u povijesti zagrebačkog Sveučilišta, što nije prihvatio, ali je kasnije bio član Izvršnog vijeća Grada Zagreba te sekretar Sekretarijata za zdravstvo, između ostaloga zadužen za brigu o zdravlju sudionika Univerzijade 1987. U to vrijeme donosi iz Europskog odjela Svjetske zdravstvene organizacije inicijativu za pokretanje

projekta Zdravi grad, a Zagreb postaje jednim od vodećih središta projekta u Europi. Bavio se humanitarnim radom pa su poznate njegove aktivnosti pomaganja rudarima u štrajku na Kosovu 1989., suorganizacija konvoja Libertas za Dubrovnik listopada 1991., zaštita prognanika i izbjeglica ratnih godina u Hrvatskoj te suorganizacija Bijelog puta za pomoć bolnici u Novoj Bili u Bosni i Hercegovini. Bio je i posebni savjetnik za humanitarna pitanja predsjednika Franje Tuđmana. Za svoj je rad primio brojna strana i domaća odlikovanja poput Medalje European Community Task Force, Zastave Kongresa Sjedinjenih Američkih Država, Spomenice Domovinskog rata 1990.-1992., Reda hrvatskog trolista, Reda Danice hrvatske s likom Katarine Zrinske, Reda Nikole Šubića Zrinskog i Reda kneza Branimira s ogrlicom i drugih. Bio je zastupnik u Županijskom domu Sabora, a imao je i status ambasadora u Ministarstvu vanjskih poslova. Predsjednik Hrvatske mreže zdravih gradova bio je od njenog osnutka do smrti, 23. veljače 2016. godine.

Duško Popović

popovicdusko@yahoo.com

Irena Deže Starčević

Magistra društvenih znanosti Irena Deže Starčević na početku svoje karijere radila je u organima pravosuđa, u kojima je i ostvarila status hrvatskog branitelja, a od 1993. godine zaposlena je u Gradu Rijeci. U gradskoj je upravi radila na mjestu ravnateljice direkcije socijalne skrbi u Odjelu gradske uprave za zdravstvo i socijalnu skrb, a nakon reorganizacije i ukidanja Direkcije, prelazi u Ured Grada na mjesto savjetnice za odnose s javnošću, odnosno voditeljice kabineta gradonačelnika. Projekt Rijeka - zdravi grad postoji od 1990. godine, kada je Skupština grada usvojila Deklaraciju kojom je formalno iskazala političku podršku projektu, odnosno uspostavila Ured projekta kao njegovog nositelja. Godine 1995. pristupilo se izradi Gradske slike zdravlja i Gradskog plana za zdravlje, a 1996. definirano je pet prioriteta područja djelovanja. Od siječnja 1998. godine Irena Deže Starčević postaje profesionalnom voditeljicom Ureda projekta Rijeka - zdravi grad, a 30. studenoga iste godine Rijeka pristupa III. fazi projekta Zdravi grad Europskog odjela Svjetske zdravstvene organizacije. Pokreću se Interesne grupe građana koje djeluju prema RAP-om određenim prioritetima, konstituirano je prvo Gradsko

vijeće učenika u Hrvatskoj, a 2002. Rijeka je domaćin poslovnog sastanka Europske mreže zdravih gradova, čime je potvrđen i nagrađen njen nacionalni i međunarodni ugled u projektu Zdravi grad. Iduće, 2003. godine provodi se komprehenzivna evaluacija rada projekta u periodu od 1996. do 2003. godine. Aktivnosti se dodatno intenziviraju nakon što je Rijeka ušla u IV. fazu europskog projekta koja je trajala do 2008. Irena Deže Starčević presudno je utjecala na sva ta događanja, a posebno se bavila kategorijama osoba s invaliditetom i starijih građana te je sačinjena Strategija zdravog starenja u Rijeci za period od 2009. do 2013., kad je projekt ušao u V. fazu. Organizirala je niz javnih manifestacija, okruglih stolova i tribina, sportskih natjecanja za pojedine kategorije građana, tiskanje brojnih brošura, plakata i letaka kojima su se propagirale aktivnosti Zdravoga grada. Suradivala je s Filozofskim fakultetom u Rijeci, Odsjekom za psihologiju, bila suradnica na više znanstvenih projekata te autorica niza edukativno- promotivnih priručnika i članaka. Bila je i koautorica udžbenika za studente pedagoškog usmjerenja iz područja zaštite okoliša te autorica niza znanstvenih radova (objavljivanih u Školskom

vjesniku, časopisu za pedagogijsku i teorijsku praksu Napredak, časopisima Okoljska vzgoja u šoli, Grundschule i drugima). Bila je i stalni sudski tumač za njemački jezik pri Županijskom sudu u Rijeci. Smrću Irene Deže Starčević projekt Rijeka - zdravi grad i Hrvatska mreža zdravih gradova izgubili su vrijednu i veliku pobornicu vizije zdravlja za sve.

Duško Popović

popovicdusko@yahoo.com

